

Kronika

Kronika obce
Jaroměřic

okres

Moravská Třebová

Díl III.

Tento třetí díl kroniky obce
Jaroměřic obsahuje 256 stran,
číslovaných od 1 do 256.

V Jaroměřicích v srpnu r. 1953.

Ing. J. Macherle
kronikář

předseda M. V. V.
K. Arasim

Zprávy

Na vodohospodářské práce v akci 5M vyčerpáno 370.000 Kč z povolených 400.000 Kč. - Na dobrovolných pracích odpracováno 17.299 hodin v ceně 230.019 Kč, a to hlavně na vodovodech.

referenti

Dále podali referenti zprávy o činnosti. Rozpravy se zúčastnili přítomní hlavně o potřeby nových lístčích pro osoby, které mají málo přes 0,5 ha pole a nedostávají lístky. Bylo jim doporučeno, aby vstoupily do jednotného zemědělského družstva.

Na schůzi 23. IV. byla přítomna předsedkyně OVV Dostalová.

Den
vítězství

9. května byla slavnostní schůze na oslavu dne vítězství. Předseda nastínil vývoj k socialismu, srovnal výsledky v průmyslu a zemědělství. Jako příklad pro zemědělskou výrobu uvedl místní JZD. Zakončil: Při vzpomínce na konec války si uvědomme, že je třeba se postavit proti válce a pro mír. —

Na jaře zůstaly některé pozemky neobdělány. Na schůzi 21. V. oznámemo, že tyto parcely byly přiděleny zemědělcům, takže všechny pozemky jsou obdělány.

18. VI. byl ustanoven ustanoven zínový výbor. Zín-

vý'plán, který' vypracoval hlavní tajemník Podlehl, se projednával 12. VIII. večer v Horašíně. Po bouři však nesvítala elektrika a na schůzi přišlo pár lidí. - Zemědělci sklízeli ve zrních každý své, ale bylo potřeba řídit mláčen. Výmlatový referent Jos. Musil určoval, kolik zemědělců může mlátit s ohledem na to, aby stál elektrický proud.

*Znový
plán*

20. VIII. se jednalo o seti zimních směsek. Bylo jich na podzim zaseto značně víc než jina' léta.

Schůzi nár. výboru se zúčastňoval instruktor Frant. Parolek, úředník finančního referátu ONV. Ze zápisů o schůzích nár. výboru i rady je vidět, že tyto sbory sledovaly politické události domácí i zahraniční (v desetiminutovkách) a z domácích záležitostí hlavně zemědělské záležitosti (dodávky).

Od 1. února ustanoven místním tajemníkem Fr. Podlehl, dorazil tajemník M.V. Col 20. IX. do 20. XII. úřadoval také v Biskupicích, takže v Jaroměřicích býval jen půl dne.

*Místní
tajemník*

Koncem února odešel ze služby strážník Jos. Hrbata, který posledně dobu churavěl. Místo něho ustanoven Leopold Valenta.

Strážník

Od počátku roku působila v obci trestní komise M.V. Během roku projednala asi 3

Trustní
komise

případy, většinou smířící řízení pro urážku na cti. Předsedou komise je Fr. Karafiát, jeho zástupcem K. Finsterle, a členy Fr. Kryštof a Anna Fojtková.

NJB.

V létě zřízeno v obci okrskové středisko stráž. nár. bezpečnosti. Do okrsku patří Jaroměřice, Ušobno a Lubčovice. Úřadovna je v zámku v přízemí.

Vodovod

Státní lesy chtěly zřídit v obci lesní správu; nebylo však místnosti.

Během roku se pokračovalo ve stavbě průvodišního vodovodního potrubí a na Vidlékách a Račanech postaveno několik vodovodních stojanů. Náklad platila krajská vodohospodářská služba.

Zámek

Na zámeckém nádvoří se zřizovala cesta, dlážděná žulovými kostkami, vedoucí z brány po obvodu nádvoří a zase zpět. Práce se udělala sotva z polovice; před zimou přestala stát.

Straně komunistické od r. 1948 přibývalo členstva, takže organizace byla posléze rozdělena na 3 dílů organizace. Dílů organizace II. sdružovala členy se Stráž, Dolního Kouta, Čtvrtničku a z části obce od Biskupic až po zámek, do III. organizace patřily Račany a

Viděky, do T. ostatní níže položené části obce, Chmelník a Pila. (Rozdělení je ovšem jen hrubé.) Od doby, kdy přestalo přijímání nových členů, členstva ubývá, odstěhovááním, úmrtím, škrtnutím a pod. Na podzim r. 1951 byli vyšetřováni hlavně ti členi zemědělci, kteří neměli chuti vstoupit do JLD. (Pro podrobnější zápis funkcionáři organizace nebyli ochotni sdělit určitější data o počtu členů, výsledku prověrek a pod.)

Dne 19. 11. 1952 byly díleč organizace zrušeny a sloučeny v organizaci jednu. Předsedou byl Frant. Lázaravský, v r. 1952 několik měsíců Jos. Komínek, hejny (hlavně v době nepřítomnosti Fr. Lázaravského v obci), a od sloučení díleč organizací opět Fr. Lázaravský.

Jiných politických organizací v obci nebylo. —
7 Výměry na produkci živočišnou se vydávaly zemědělcům v polovici ledna; v druhém týdnu květnovém podpisem potvrzovali zemědělci, že berou na vědomí předpis rostlinné výroby. V celku měli dojem, že požadované dohlávky obilí jsou menší než r. 1951, a masa zas větší.

Předpis pro celou obec a příklady do-

Strana

komunis-
tická

Předpisy

pro
výrobu

země-
dělskou

dárky pro některá hospodářství následuje:

Dodávka	Jednotka	5 samozásobitelů, výměra ha			JZD	tela' obec
		2.2	7.5	11		
pšenice	kg	-	950	1600	25.000	73.800
žito	"		650	1150	18500	43.600
ječmen	"		120	700	29000	47000
oves	"				6700	11700
brambory	q	6	38	60	410	2510
cukrovka	"	45	185	252	2532	13020
hovří maso	kg	125	820	1190	192	48620
vepřové maso	"	90	223	521	2500	23.020
mléko	l	700	3950	6200	18.000	305.000
másk	kg	5	-	10	450	1300
řepka	"		265	255	1100	6.200
ostatní olejiny	"	12	46	22	250	2300
len semeno	"	2	16	24	220	1.000
len stonky	"	20	140	220	3000	11000
hrách jedlý			32	42	2000	3.000
směsky	"		90	135	900	4.500
seno	"	110	245	455	-	17.000
sláma	"	100	440	600	5.000	30.000
vejce	kus	770	1470	1920	27.420	152.450

Dodávky byly předeprány i zemědělcům s výměrou do půl ha. Rada MNV dne 5. května odpustila 101mu z nich přemí ročních do-
dávky.

Jeno se dodávalo už od 25. VI. do stodoly u č. 34 (A. Hruška) a pak u domu č. 126 (Dr. B. Zák), obilí se vozilo do Jevíčka, brambory z části hned do vagonů na nádraží (jedlé brambory), ostatní do lihovaru v Birkupicích (přímyslové). Do 20. X. byly brambory zhruba slodány. I ostatní dodávky kromě mléka a cukrovky zemědělci splnili.

Plnění

předeps.
dodávek

Při předpisu se předpokládal výnos:

Velikost závodu v ha	Předpokládaný výnos	
	pšenice q	žitá q
yzd	23	23
10-15	24	24
5-10	22,5	22
2-5	21	20

Plánované
výnosy

Rozvrstvením zemědělských závodů podle plochy:

0 - 0,5 ha	121	závod
0,5 - 1 "	53	"
1 - 2 "	51	"
2 - 5 "	52	"
5 - 10 "	25	"
10 - 15 "	10	"

Podle plochy měli zemědělci oset pšenici 14%, žitem 12% a bramborami 10% orné půdy. —

Také myslivecká jednotka, Haj měla předpis: 8 srnců, 48 zajíců, 7 bažantů a 9 koroptví. —

Od března r. 1951 byly znovu listky na po-

Lišky
na
potravinu

traviny; volný chléb byl i dále, jenž dražší. Od počátku r. 1952 nedostávali lišky samostatní živnostníci a ti rolníci, kteří nedodali předepsané dodávky (t. zv. neplníci). Po prvním vydání potravinových lístků podle nového pořádku bylo mnoho reklamací.

Domáci
zabíjačky

Koncem r. 1951 a počátkem 1952 šlo se mnoho žádostí o domácí zabíjačky, o kterých rozhodoval ONV. Žadatelé byli nedočkaví. V neděli 6. I. oznámil obecní rozhlas, že o zabíjačkách se rozhodne po vyřízení reklamací lístků potravinových. Při domácích porážkách byla novinka: kuponování, stahování kůže. Bylo snad dobrovolné, ale 23. I. ob. rozhlas už po druhé oznámil, že na Moravskotřítebsku je povinné. V řadě případů se ve skutečnosti stahovali, ale v mnohých případech, zvláště později, se na vyhlášku o kuponování nedbalo.

Mletí
obilí

Do svých návrhů ONV pro celý okres 3 mlynů - v Bělé, Plechtinci a Rostáně. Jaroměřice měly mlet v Plechtinci. Obecní rada 3. IX. navrhla, aby se mlelo i v Jaroměřicích ve vrchním mlýně (Lhově). Podobně učinily i některé okolní obce, a po svých skutečně vrchní mlýny

byl otevřen a Jaroměřičtí měli doma. ~ V den
necný pro Jaroměřice oznámil ob. rozhlas obča-
ny, kteří se na mletí přihlásili, a množství ob-
lí, jež si ohlásili, jakož i majitele potahu, kteří ob-
lí s jedním závozníkem odvezli do mlyna a hned
přivezli za ně mouku. —

Během roku klesal počet osob, zásobovaných
na lístky. V provincii r. 1951 se vydalo 1526 lístku na cukr,
v březnu r. 1952 „ 1449 „ „

a v provincii r. 1952 „ 1340 „ „

Jednotné zeměd. družstvo hospodářilo na
120 ha zcelených pozemků (bez záhumenků). Kon-
cem roku mělo 43 kusů hovězího dobytka, 52 pra-
sata, 120 slepic (ve dvoře). Během roku dodalo
30 g vepřového masa, 15 g hovězího masa, 16.000 l
mléka, 250 g pšenice, 320 g ječmene, 180 g žita, 88 g
ovsa, 22 g hrachu, 50 g zeleného hrášku, 9 g hoř-
čice, 9 g vikve, 11.000 vajec, 2600 g cukrovky, 650 kg
cukrovkového semene, 156 kg semene mrkve, 5 1/2 kg
majoránky. Úspěch hospodaření pro členy mož-
no posoudit z odměny za pracovní jednotku, která
činila 5860 Kčs v penězích a v plodinách 1 kg
pšenice, 1 kg žita, 08 kg ječmene, 08 kg ova a
01 kg hrachu za směnou cenu 15 Kčs za kg. ~ Hlavní
položky bilance ve výnosech:

Zemědělské

družstvo

za produkci živočišnou 216.000 Kč

rostlinnou . . . 717.000 "

tržba ostatní (hlavně průběžné) 170.000 "

Na podzim svařelo družstvo materiál na stavbu kurmíku na zahradě u domu č. 3 a vykopalo základy. (Hlavně podle předs. Gloce.)

Jako příklad plánování bud' uveden zhruba zřnový plán (o němž je zmínka na str. 7):

Zřnová komise: zemědělský referent a místní ekonom L. Schneider, výživový referent Fr. Kryštof, předseda JZD M. Gloc, člen MNV Frant. Hlavíček, výmlatový referent Jos. Musil, za místní org. KSC Jarol. Mokráš, za MNV Jarol. Navrátil, za zemědělce Frant. Zoubek, Jar. Dosedla, Stan. Ríha, M. Parolek.

Plán měl hlavně tyto body: 1.) Zjištění sklizňových ploch; pšenice 92 ha, žito 77 ha, ječmene 82 ha, oves 60 ha, jedlých luštěnin 4 ha, krmných luštěnin 6 ha, celkem 321 ha. Rozložení druhů obilních po katastru, oprava polních cest. Zodpovídá Lud. Schneider.

2.) Zjištění strojů a potahů. V obci bylo k dispozici: 2 samovazáče, 2 obilní řací stroje, 3 mlátičky větrného typu s elektromotory. Pro řatí se použijí řací stroje travní, kterých

je dost. Pro voz jsou 32 páry koní a žebřino-
vé vozy, jejichž bude potřeba asi 70. Musí se po-
užít i menší mlátičky u rohučků. Nutné opra-
vy provede Jos. Týmětal, jemuž MNV umožní
objednávku potřebných součástí. Odpovídá Fr.
Havlíček.

3. Pracovní síly. Testují se soupis všech osob
starších jak 15 let s vyznačením pracovní schopnosti
a možnosti užití při různých pracích. Odtud se
budou brát zálohy, kdyby práce někde vázla.

Odpovídá Jar. Navrátil.

Znový

4.) Podle místních poměrů zramí a ploch plo-
din stanoveny předpokládané termíny prací pro
jednotlivé plodiny. Odpovídá M. Gloe.

plán

5.) Bude potřeba požáti $\frac{2}{3}$ obilí a pak na-
čít vozit s 20 páry koní. Ostatní budou podmiňovat.
Na 1 pár by přišlo odvést 140 fur obilí. Do 10 dní
po ukončení sečení bude svezeno. Odpovídá F. Zoubek.

6.) Mlátička v JZD a 2 větši mlátičky spotře-
bují celou kapacitu kapacity transformátoru,
jež činí 30 KW. Menší mlátičky mohou mlátit v
noci nebo když velké nebudou využity. Odpovídá
Jos. Musil.

7.) Obilí pohud možno buď od mlátiček vo-
ženo do hosp. družstva. Na vožení zajištěno ná-

kladní auto (sadarě Čapku) a od hosp. druž-
stva bude potřeba 200 pytlů. Odpovídá Fr. Krystof.

8.) Podmítání bude hotové do 20. IX. Neku-
de možno užit všech potahů a proto se po-
čítá s pomocí STS na ploše 150 ha.

9.) Přehled prací bude mít rada MNV,
týdně se bude poríkat klašemi ONV. Během zim
budou zorganizovány hlídky. — Oprojed-
nání plánu je zmiňka na str. 7. —

Matriční
úřad

Od r. 1950 je v Jaroměřicích mat-
riční úřad, který vede taj. Fr. Podlesl. Podle
zápisů bylo v Jaroměřicích

	r. 1950	1951	1952
úmrtí	18	23	10
narození	21	16	9
v matričním obvodu mateb	29	27	25

V zápisech jsou jen ta úmrtí a narození, kte-
rá se stala v obci. Nejzápadnější je to u počtu
narozených. Matky chodí do nemocnice.

Porodnický
okres

Když přestala živnost porodních asistentek,
(v Jaroměřicích byly dvě,) byly zřízeny porodnic-
ké okresy, s asistentkou, placenou statem. V
Jaroměřicích byl zřízen okres pro Jaroměřice,
Uhřetice, Letkovice, Ušobrná a Lúbiřov, a u-
stanovena asistentka, která však bydlí v Uhřetici.

V lidové knihovně si vypůjčovalo 136 čtenářů. Celkem bylo 1011 výpůjček. Počet knih vzrostl o 12. —

Střední škola měla po prázdninách 5 tříd, (u II. třídy pobočka) a v nich 153 žáků (71 chlapec a 82 dívky).

V prázdninách rozvázel pracovní poměr dosavadní člen sboru B. Hajný, ~~na~~ a na školu nastoupil prof. Fabián Špidla, dosud na gymnasiu ve Vyškově (Bydlel v Borkovicích a do Jaroměřic dojížděl).

Střední

Závěrečné zkoušky ústní byly 9-12. VI. a vykonalo je 14 chlapců a 14 děvčat. Prospěch s vyznamenaním dosáhl 11 děvčat. (Dostaly na památku po knižce.)

škola

Na jaře žáci II., III. a IV. třídy sázeli po 50m lesní stromky v poli u Bohdalova.

Za úspěchy v předcházejícím školení (byli 3. v kraji) dostali žáci od školního referátu 2.000 Kč-odměny, kterou jim odevzdal školní inspektor Seoblaň na okresní slavnosti KPC dne 22. VI.

V soutěži sportovní 1957-2 dosáhla škola 1. místa v okrese (mezi středními školami), s čímž byla spojena cena 1.000 Kč.

8. VI. vyplnilo hlavní zátvor st. školy program

sokolského dne. Jednota jim věnovala 500 Kč.
Léčebný kříž pořádal pro žáky IV. třídy ve dnech 24-26. II. ošetrovatelský kurs.

O prázdninách, 24 žáci pleli jeden den ohnici na družstevním poli u Briskovic.
Na podzim žáci vydatně pomohli družstvu při sklizení bramborů. Pracovali 2050 hodin
Dostali od družstva 5.000 Kč a od ONV čestné uznání.

Na podzim nasbírali 30 kg (lesních semen) stromů a odevzdali 2515 kg léčivých bylin.
Kromě toho pomáhali při sběru železa, papíru ap.

V kulturní brigádě provedli žáci 7. XI. v Jaroměřicích a 8. XI. v Uhrovně svůj program k oslavě výročí ruské social. revoluce.

Dne 6. XI. počala v kul. domě výstava kreseb Mik. Alše na paměť jeho narozenin. Uspořádali žáci pod vedením učitelského sboru.

Před vánocemi vysílal obecní rozhlas denně zprávy o cestě dědy Kráze. Mluvili žáci se svými učiteli. Na zakončení cesty byla 27. XII. u Hořáků žákova slavnost („jólka“) podle rus. vzoru.

Výučování bylo v zásadě polodenní; jen pokud nestačily dopolední hodiny, nikdy i odpoledne. Přespolní žáci a z Jaroměřic ti, kteří měli dele-

ko do školy nebo jejichž matky byly zaměstnány, obědvali ve školní kuchyni, a to i tehdy, když bylo vyučování jen dopoledne. (Přespolní odjíždě-
li autobusy do Úsobru a na Lubyřov o 1/4 hod.)
Do školní kuchyně chodilo také kolem 10 žáků ze
školy národní. Za oběd platili 8 Kčs, což skoro
stačilo křít náklady.

Školní

kuchyně

Dne 6. února byl do školy zavoleu telefon (č. 10).

Lidová škola měla 5 tříd a v nich 73
chlapce a 53 děvčata, celkem 126 žáků. Ze
sboru učitelského odešla Jitka Fajtová do Jeví-
čka a místo ní nastoupila (na své první půso-
biště) Jiřina Ramachová, rodem z Boskovstěj-
na, okr. Mor. Budějovice.

Lidová
škola

Žáci sbírali odpadové hmoty a za školní
rok 1951-2 nasbírali 664 kg papíru, 394 kg hader,
184 kg makovic, 33 kg semen lesních stromů, 40
kg žaludů, 87 kg šípku, 39 kg léč. bylin, 26 kg kostí.
Ve školním spoření si uložili 30.313 Kčs.

Matěřská školka měla zapřá-
ny 54 dětí ve dvou odděleních. Měla 2
učitelky a 2 pěstounky, z nichž 1 vařila.
Poklizečka byla zaměstnána 4 hodiny denně.
Školka (v přízemí dřív. zámku) má 3 míst-
nosti pro děti, kuchyň, šatnu a vedlejší

Matěřská
škola

místnosti. Ve škole se stravovalo úplně 26 dětí, ostatní jen částečně (svačiny). Za jídlo platily děti 225 Kčs měsíčně, za svačiny 25 Kčs měsíčně, což ovšem nestačilo. Zbytek doplácel MNV z rozpočtu. (Podle řed. A. Fojtkové.)

Rodičovské

sdrusění

U škol byla ustavena rodičovská sdružení; jejich zástupci se účastnili učitelských porad, ale vlastní činnosti téměř neměli.

Místní

akční

výbor

Místní akční výbor nar. fronty sledoval činnost spolků a korporací, a pokud byly slabé, snažil se je zvýšit. Vysílal i svého zástupce do různých nevládních organizací (ČSM), aby byl informován. Schvaloval funkcionáře korporací před volbou. Vyhotořoval kadrové posudky různých druhů (na př. pro rodiče, jejichž děti chtěly vyšší školy), organizoval oslavy, projevy a pod. V zimě 1952-3 ve spolupráci s ČSC ustanoveno 35 dvojic, které po předchozím školení provedly přesvědčovací kampaně pro vstup do TJZ. Okamžitý účinek se neprojevil. Předsedou akčního výboru do listopadu byl

Jar. Navrátil, v listopadu Lad. Skalický
a na to Frant. Charvát

(Hlavně podle jednatele MAV Ed. Popeláka.)

Výbor žen při místním ná-
rodním výboře ustaven 28. V. 1952 po před-
chozím projednání na schůzích MNT a MAV.
Výbor má 10 členek (předsedkyně Kravilová
Mar. č. 258, jednatelka A. Krajčková č. 212,
členky Kocmanová R. č. 44, Ochranová A. č. 291,
Pospíšilová A. č. 106, Přidalová Mar. č. 247,
Mlčochová Vl. č. 142, Vávrová Ludm. č. 126, La-
xavská Fr. č. 16, Římská J. č. 49) a 5 náhrad-
nic (Drobníčková J. č. 326, Hrbatová M. č. 246,
Hradířová Euf. č. 335, Peková Hel. č. 195, Hed-
routková A. č. 27). V r. 1952 byla práce vý-
boru žen řízena a usměrňována MNT, do je-
hož schůzí byly zvány členky VŽ. Usnesení
pak prováděl VŽ. (Dvojice, které pomáhaly
přesvědčovat zemědělce při výkupu obilí,
dodávce mléka a pod.). Samostatného roz-
hodovacího výboru žen nebylo.

Výbor

žen

Dobrovolná sportovní or-
ganizace Sokol provedla revizi členstva. Kaž-
dý dosavadní člen byl výslovně dotázan,

Lokol

chce-li zůstatí dal členem. Po akci zů-
stali koncem roku 124 členi. Val. hrom. 16. III.
Starostou byl Ed. Popelák č. 41, jednatelkou
R. Kocmanová č. 44, náčelníkem uč. Jos.
Vlček. - Linnost cvičební byla celkem sla-
ba. Trčili muži a sokolské kroužky
na školách. Tyto kroužky, hlavně vypl-
nily program sokolského dne 15. června.
Fotbalový oddíl dosáhl II. místa na okrese.

Hasičská

jednota

Hasičská jednota měla kolem
100 členů. Starostou je Jindřich Dosedla č.
18, velitelem Fr. Dostál. Od r. 1952 má jed-
nota také ženské složky, které cvičily už
na okresních závodech 29. června a zis-
kaly: dorostenky I. cenu a ženy II. cenu.
Koncem roku měla jednota tuto protipožár-
ní výzbroj: motorovou stříkačku s přislu-
šenstvím, 600 m B hadic a 100 m C hadic,
2 automobily, nějaké háky, šebře, nosítka
a stejnojmenné služební a vycházkové (Podle
Fr. Dostála a Jaroslava Dosedla). —

Ze včelařského spolku odesli
včelaři kladští, když obec Kladky byla po-
čátkem roku převedena z okr. Mor. Třebová do

okresu Litovel. —

Dne 25. února byly na budovách, hlavně veřejných, prapory, připomínající vítězství pracujících v únoru r. 1948.

Oslavy

30. dubna zavečer místní rozhlas promluvil o historii prvního máje; 1. května od 6. do 7. hod. hrál ob. rozhlas a po 8. hod. odešli účastníci na vlastní slavnost do Jevíčka. V průvodu šli členi SČM., Sokola, hasičů, pionýrů, IZO, školní děti a jiní. Bylo pěkně. Večer byla u Horáků taneční zábava.

1. máj

Na oslavu 9. května byl toho dne od 1/2 9. do 1/2 10. hod. na návsi koncert místní skupiny lid. hudebníků, (říd. Fr. Medrůk,) večer byla slavnostní schůze míst. nár. výboru. 10. v. hlavně žáci stř. školy uspořádali běh vítězství.

9. květen

Dne 7. XI. byla v kult. domě oslava ruské říjnové revoluce. Referoval Fr. Lázarovský, předseda místní org. komunistické strany a učinkovali žáci IV. tř. střední školy. Tyž den byla ^{vytvořena} sovětské knihy, kde se prodalo za 3.580 Kč knih.

Říjnová
revoluce

9. března oslava mezinárodního dne

žen za účinkování zavra (v kult. domě, účast 220 osob). —

Divadla, přednášky a pod. během roku:

15. a 16. III. : Lad. Stroupežnický : Václav Hrobčický z Hrobčic — 3 představení, hrál dramatický kroužek vesnického klubu JZD, návštěva 573 osoby.

Divadla

30. III. : Estráda v kult. domě — uspořádal záv. klub sanatoria v Jevíčku (225 os.).

6. IV. - Besídka - akademie v kult. domě — pořádky pionýrská skupina (180 os.).

13. a 14. IV. : M. Jiříšek : Holčička — 2 představení — hrál dram. kroužek vesn. klubu (375 osob).

6. a 7. XII. : L. N. Ostrovskij : Nemá kocour pořád povícení — hrál dram. kroužek. vesn. klubu — 2 představení, návst. 180 osob.

25., 26. a 28. XII. : R. Piskáček : Perly panny Gerafinky — 4 představení, hrál vesn. dram. kr. vesn. klubu (980 osob). Všechna divadla byla v kulturním domě. —

Kino hrávalo v sobotu, v neděli a ve čtvrtek. Během roku předvedlo celkem 107 filmů ve 251 představení. Z filmů

bylo 37 českých (93 představení), 51 ruských (116 předst.) a 19 jiných (42 předst.). Všechna návštěvníků bylo na 20.350. ~ V r. 1952 dosavadní dynamika byla nahrazena dvěma usměrňovači a dodáno nové zvukové zařízení. (Podle správce Jar. Pudíka.) ~

Kino

Dne 6. února byla beseda o Al. Jiráskovi a o knize Rytíř zlaté hvězdy. Besedu vedla prof. A. Krajčková. (V kult. domě, návštěva 15 osob.)

19. III. v kině přednášel Dr. Hlouek z Mor. Třebové o rakovině. (Návštěva 195 osob.)

13. V. přednášel o tuberkulóze Dr. M. Škýba z jevičského sanatoria. (Por. ČSČK, návštěva 60 osob.)

Přednášky

27. VI. : Mimoriadné filmové představení Tvář a maska, Herecké mláde. (Por. ÚOB se střední školou, účast 150.)

1. X. : Beseda k rozhlasové besedě v kult. domě. (Por. KSC, účast 26.)

26. X. : Dvakrát estráda v kult. domě, a zároveň plakátová výstava k výročí říjnové social. revoluce ve vestibulu kult. domu.

(Por. vesnický klub JZD, úč. 345.)

2. XII. : V kině beseda s lékaři. Přednášeli Dr Slouek a D^r Špička z M. Trébové, a D^r Jašek z Jevíčka. (Por. ČSČK, nč. 240.)

6. a 7. XII. : Ve vestibulu kult. domu výstava reprodukci obrazů M. Alše. (Por. Újerdni osvět. beseda a pionýrská sk. - 200 os.)

Kursy

Lidový kurs ruštiny probíhal v měsících listopadu až únoru r. 1951-2. Přihlásilo se 12 účastníků, návštěva byla slabší. Vyučoval J. Vystavěl.

V březnu se konal ošetrovací sanitní kurs, který pořádala místní odb. ČSČK, a vedli lékaři z Mor. Trébové.

V témže měsíci byl kurs šití a oprav. Uspořádala osvět. beseda a ČSČK, vedla nč. Wondrová. —

Taneční zábavy :

19. I. - kasičský ples,

2. II. - ples ČSČK,

9. II. - sokolský ples na Kalvarii,

23. II. - ples českoslov. svazu žen,

27. II. - ostatková zábava

1. VI. - poutová zábava na Kalvarii (pořádala osvět. beseda)

Zábavy

15. VI. - tanecní zábava na Kalvarii
(poř. Sokol - návštěva slaba', asi 80 osob.)

26. VII. - poutová tan. zábava v Nov.
Dvoře u Sústřin,

3. VIII. - sokolský letní karneval na
Kalvarii (proti dřívějším letům slabší),

14. IX. - poutová zábava u Horáku,

2. X. - tan. zábava branců u Horáku,

26. XII. - Poslední leč - tanecní zá-
bava myslivecké společnosti u Horáku. —

Na nový rok 1952 přiš-
lo. 3. I. mráz, trochu sněhu. Trvá mímá
zima. 20. I. přituhlo a napadlo sněh, kte-
rý se v únoru často obnovuje. Jezdí se
na saních. 16. a 17. II. napadlo přes 50 cm
sypkého sněhu. Silnice se protahovaly
koňmi i traktory - doprava se v celku
udržela. 18. a 19. pomohli lidé probázo-
vat k Uhřetici a Lubiřovu. Ale 21.
a 22. II. už tálo, do 3. III. sněh pomalu
mizel a vsáhl do země. Od 5-10. III.
trvaly mrazy i ve dne. Pak oteplení,
14. vánice, 16. mráz, ale odpoledne už
vyjíždějí do pole. Pak oteplení, 14. vá-

Počasi

Polní

práce

nice,;) 19. a 22. jistě padá sníh, 26. prší, 28. mráz, nestálé počasí trvá do 8. IV., kdy se otepluje; 9. hřmí. K velkonočním se naplní seje, o svátcích 13-14. IV. je teplo kolem 20°C. 21. bouřka a teplo do 24. IV. Pak náhlé ochlazení, a 27. pěkně napršelo na suchou zem. Koncem měsíce se otepluje, a počátkem května se pěstí brambory. Občas bouře a menší deště. 13. V. se ochladilo, 20. a 22. mrazy, které zničily ovoce. Stromy dobře odkvetly a měly nasazeno hodně plodů. 24.-26. V. poprchává, počátkem června teplo, ale nestálé počasí s přehánkami trvá skoro celý červen. Sena se suší 4 od polovice do konce června. Rozmohly se plevely, zvláště na družstevních bramborách. V pátek 11. VII. zval obecem rozhlas občanů na táhání ohniče od Biskupic a následující dny na pole u Reifových. Lidé přišli v počtu 15-30. Na neděli 20. VII. zvala KřP své členy písemně na ohniči u Reifových. V červenci bylo teplo. Žně počaly 21. VII. (První je IŽD na poli t. zv. "ukradené", sz.

Žně

od nádraků.) To už byla řepka sklizena.
 25. VII. počaly hlídky v polích - jedna hlídka v západní části katastru, jedna ve východní části a noční pohotovost v kanceláři nár. výboru. Polní hlídky se střídaly o 1. hod. v noci. Počasí polní práci v celku přálo, deště (29. VII., 4., 7., 10., 16. VIII.) trvaly jen krátce. Bylo už sucho. 16. VIII. křístalo na poli jen trochu ovsu. Už se také ocklovalo. Obilí se mlátilo u č. 79 a u č. 134 hlavně zemědělci, kteří neměli vlastních mlátiček, a to zčásti i v noci. Ale po 14. VIII. mlátičky byly v chodu jen občas. Zeměd. družstvo mělo mlátičku ve dvoře. Druhá, s naftovým motorem, postavená na poli, mexi-
 cestí se pro nějaké závady nedostala do chodu. Přivezli ji proto do dvora. Zemědělci - majitelé mlátiček mlátili doma. Počátkem
 řm se vyměnil transformátor (ze 40 na 100 kW) a přece se zahříval nebo se spalovaly pojistky, což způsobilo poruchy v mlácení.
 Dne 22. VIII. zval obec rozhlas občany do dvora na pomoc při mlácení.

Podmítky šly těžko. 25. a 31. VIII. byly sla-

be' deště, 1. IX. napršelo víc. Brambory po-
třebovaly vlahu, kterou dostaly až druhý,
týden zářijový, i později. Po deštích prý
příce trochu ještě vyrostly. 29. IX. přišel
mráz, po něm 2. a 5. X. dešť.

Práce v poli se opožďovala. Brambory
se kopaly hlavně v říjnu. Je setím
zemědělci z části čekali, aby myši ne-
sežraly zaseté obilí. 9. X. obecní rozhlas
vyzývá občany, aby dne 10. X. pomohli,
hlavně s potahy, zemědělskému družstvu
s bramborami. Koncem října i počát-
kem listopadu častěji přišlo, 9. XI. přišel
první sníh. Bylo pilno s cukrovkou,
hlavně na družstevních polích. S pomocí
nedružstevníků, volaných rozhlasem
14. XI. (pracovní povinnost dle příkazu
ONV na 15. a 16. listopadu) a zaměstnan-
ců skláren úsobruských vybrána posled-
ní část cukrovky 16. XI., právě v čas.

I obchody byly zavřené, prodávalo se
až večer. U 15, 16. a 17. byla teplota ko-
lem nuly a slabá vrstva sněhu. 18. XI. si-
ce přišlo, ale 25. mráz zesílil, 1. XII. pa-

cukrovka

dal snůh a, po slabé oblevě v polovici province mívá zima s trochou sněhu trvala do konce roku.

Na mnohých polích se hluboká orba nedokončila.

Úroda obilí byla asi prostřední, bramborů trochu slabší, množství cukrovky zřetelně menší než jiná léta. Ovoce téměř žádné.

Dne 24. března po druhé hod. odpoledne zhořel krov nad malým obytným stavením č. 209. Stříkačka přijela za hodnou chvíli — byla právě u Červené skaly, kde pumpovala vodu do vodovodního potrubí (na vyzkoušení těsnosti). —

Ohně

21. dubna po 1. hod. odpoledne zhořela stodola u č. 273. V krátké bouři asi třikrát zahřmělo a od blesku chytlo. Motor u stříkačky ~~se~~ selhával, ale na štěstí stodola stála kousek od obytného stavení. Zhořely vozy, zemědělské stroje a náčiní. —

V úterý 10. října jel automobil s brambory od Jevíčka k Úsobru a č. 31 v úzké nepřehledné křižovatce se srazil s motocyklem, který jel od Úsobru k

Grárka

u č. 31.

Opatovicům a automobilu křivil cestu. Jexdec ~~byl~~ (V. Vykydal) byl těžce raněn a dlouho pobyl v nemocnici. —

Komorový

odstřel

v lomu

V úterý 11. března se provedl komorový odstřel v lomu v Nectavském údolí. Patně se nezdařil tak, jak se zamýšlelo. K odstřelu byly připraveny 2 sklípky, v nichž prý bylo přes 200 g trhavin. Dolní (západní) sklípek odstřelil skálu podle očekávání, v oblasti horního (východního) sklípku material, z části hodně rozdrobený, vyletěl až na druhý bok údolí (60-80 m daleko) na protější stráni do výšky až 10 m nad silnici. Poškozena vedle běžící železniční trať asi na 100 m, koleje vyvednuty, posunuty a trať zasypaná. Silnice zatarasena na délku kolem 80 m až 1 m vysoko. Material, rozsypaný po louce v údolí a po silnici, zpracovával pak pořízený drtič. Jízda po železnici byla přerušena asi na 3 dni, po silnici dále. —

Záložna karpelická měla poslední rok své samostatnosti. Její

ústředím byla okresní spořitelna a zálož-
na v M. Třebové. Podle uzávěrky měla kon-
cem roku :

Záložna

vkladů na vkladní knížky	1875.700 Kč
" na běžných účtech	520.900 "
členských podílů po 10 Kč za	12.790 "
zápůjček všech druhů	447.300 "
cenných papírů	728.500 "
budovu v bilanční ceně	14.200 "
inventář " "	14.500 "
zisk za rok 1952	13.894'80 "

Poslední funkcionáři: ředitel Bedřich
Škřípský č. 4, pokladník Em. Valenta č. 135,
účetní Ing. J. Mackerle č. 149.

Koncem roku měla obec 1481
obyvatele (podle vydávaných potravinových lístků).

V druhé polovici října byl v ob-
ci loutkař Karel Kopecký. Hrál u Horašů
(č. 31.) Představení navštěvovali děti i dospě-
lí, mladí i starší.

Loutky

V sobotu 8. XI. kolem 16. hodiny
proběhla obcí štafeta na paměť říjnové re-
voluce. Vítěz štafety od Uhřovic, Úsobruha a
Biskupic se sešel u kostela a štafeta

pokračovala k Jevíčku.

Chrousti

Už koncem dubna se objevilo mnoho chroustů, ani ne tak v obci, jako na stromech v polích a v lesích, kde bylo málo listnáčů. Dne 6. V. ráno se poprašoval les, Hek' z letadla. — Také hledání mandelinky ~~to~~ bramborové ožilo,

Mandelinka

když bylo 16. V. oznámeno, že se vyskytla v Chornicích.

Ibuka na Koreju, uspořádána 23. března, vynesla 8.600 Kč.

Na jevišském gymnasiu maturovali:
Vynulatil Jaromír, Vávra Ladislav
Rovner Oldřich č. 64, Langer František č. 80,
Mackerle František č. 84.